

Чернівецький державний університет
ім. Ю Федьковича

На правах рукопису

Блажівський Андрій Миколайович

**ПІДСУМОВУВАННЯ ПОЛІПАРАМЕТРИЧНИХ
ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РЯДІВ МЕТОДОМ СКІНЧЕННИХ
ГІБРИДНИХ ІНТЕГРАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ
(ФУР'Є, БЕССЕЛЯ)**

01.01.02—Диференціальні рівняння

01.01.01—Математичний аналіз

А в т о р е ф е р а т
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата фізико-математичних наук

Чернівці-1996

Ав. 25.239

Чернівецький державний університет
ім. Ю.Федьковича

На правах рукопису

Блажівський Андрій Миколайович

**ПІДСЬМОВУВАННЯ ПОЛПАРАМЕТРИЧНИХ
ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РЯДІВ МЕТОДОМ СКІНЧЕНИХ
ГІБРИДНИХ ІНТЕГРАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ
(ФУР'Є, БЕССЕЛЯ)**

01.01.02-Диференціальні рівняння

01.01.01-Математичний аналіз

Автореферат

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата фізико-математичних наук

Чернівці-1996

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі вищої математики та технологій
університету Поділля.

Наукові керівники – доктор технічних наук,
професор Рудницький В.Б.
– доктор фізико-математичних
наук, професор Ленюк М.П.

Офіційні опоненти – доктор фізико-математичних
наук, професор Шеремета М.М.
– доктор фізико-математичних
наук, професор Вірченко Н.О.

Провідна установа – Інститут математики
НАН України, м.Київ.

Захист відбудеться "25" червня 1996 р. о 14⁰⁰ год. на засіданні спеціалізованої вченої ради К 07.01.04 в Чернівецькому державному університеті ім. Ю.Федьковича за адресою: 274012, м.Чернівці, вул. Університетська, 28, математичний факультет.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича за адресою: 274000, м.Чернівці, вул. Л. Українки, 23.

Автореферат розіслано "24" червня 1996 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

А.М.Садов'як

ЛННБ ім. В. Стефаніка
АН України

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У наш вік бурхливого науково-технічного прогресу, інтенсивного розгортання будівництва та впровадження в практику економічно вигідних технологій, механізації всіх галузей промислового виробництва і сільськогосподарських робіт, а також домашнього побуту, виникає потреба в надійній експлуатації різного роду і різного рівня машинної техніці. Серед численних технічних задач, що виникають при конструюванні і розрахунку на міцність конструктивних елементів машин, при проектуванні інженерних споруд, при дослідженні кінетики фізичних і хіміко-технологічних процесів на першому місці стоїть задача вивчення температурних полів і напружень. Оскільки конструктивні елементи в результаті дії на них стрибкоподібного температурного поля (миттєвого теплового удару) працюють в стаціонарному режимі, то необхідно, в першу чергу, знати величину стаціонарного температурного навантаження. Особливо важливою ця задача в даний час стає у зв'язку з широким впровадженням композиційних матеріалів.

Практика показує, що навіть у найпростіших модельних температурних задачах величина, що характеризує стаціонарний стан, виражається у вигляді функціонального ряду, залежного від одного або багатьох параметрів, який може бути умовно збіжним навіть і тоді, коли зображає аналітичну функцію. Виникає природне намагання замінити такий функціональний ряд його сумою, тобто підсумувати даний функціональний ряд і мати в подальшому справу з функцією, що особливо важливо при інженерних розрахунках. Цим проблемам і присвячена дана дисертаційна робота.

Мета роботи полягає у підсумуванні поліпараметричної групи функціональних рядів, залежних від багатьох параметрів. Загальні члени поліпараметричних функціональних рядів виражаються через тригоно-

метричні функції, функції Бесселя та алгебраїчну функцію $f(\lambda, \chi) = (\lambda^2 + \chi^2)^{-1}$.

Методика дослідження. При підсумовуванні поліпараметричних функціональних рядів використовувались елементи теорії крайових задач для звичайних диференціальних рівнянь та скінченні гібридні інтегральні перетворення, породжені всіма можливими розміщеннями диференціальних

операторів Фур'є $F \equiv \frac{d^2}{dr^2}$ та Бесселя

$B_{v,\alpha} \equiv \frac{d^2}{dr^2} + \frac{2\alpha+1}{r} \frac{d}{dr} - \frac{v^2 - \alpha^2}{r^2}$, $v \geq \alpha \geq -\frac{1}{2}$ на сегменті з одною й двома

точками спряження.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у підсумовуванні поліпараметричних функціональних рядів методом скінченних гібридних інтегральних перетворень, породжених диференціальними операторами Фур'є та Бесселя.

На захист виносяться такі положення:

1. Методика підсумовування і підсумовування поліпараметричних функціональних рядів, загальні члени яких виражаються через тригонометричні функції $\cos q_m r$, $\sin q_m r$, функції Бесселя $J_{v,\alpha}(q_m r)$, $N_{v,\alpha}(q_m r)$ та алгебраїчну функцію $f(\lambda_n, \chi)$, методом скінченного гібридного інтегрального перетворення (Фур'є, Бесселя).

2. Методика підсумовування і підсумовування поліпараметричних функціональних рядів, загальні члени яких виражаються через тригонометричні функції $\cos q_m r$, $\sin q_m r$, $\cos q_j r$, $\sin q_j r$ ($i \neq j = 1, 2$), функції Бесселя $J_{v,\alpha}(q_m r)$ і $N_{v,\alpha}(q_m r)$ та алгебраїчну функцію $f(\lambda_n, \chi)$, методом скінченного гібридного інтегрального перетворення (Фур'є, Фур'є, Бесселя).

3. Методика підсумовування і підсумовування поліпараметричних функціональних рядів, загальні члени яких виражаються через тригонометричні функції $\cos q_{mn}r$ і $\sin q_{mn}r$, функції Бесселя $J_{\nu_i, \alpha_i}(q_{in}r)$, $N_{\nu_i, \alpha_i}(q_{in}r)$, $J_{\nu_j, \alpha_j}(q_{jn}r)$, $N_{\nu_j, \alpha_j}(q_{jn}r)$, $i \neq j = 1, 2$ та алгебраїчну функцію $f(\lambda_n, \chi)$, методом скінченного гібридного інтегрального перетворення (Фур'є, Бесселя, Бесселя).

4. Теореми обґрунтування формул підсумовування поліпараметричних функціональних рядів.

Практична цінність. Показано, що метод скінченних гібридних інтегральних перетворень з його логічною схемою застосування може бути поширений і на підсумовування поліпараметричних функціональних рядів, що зустрічаються у розв'язках статичних задач термопружності, стаціонарних задач гідромеханіки, задач електростатики та ін. для кусково-однорідних середовищ, що піддаються дії стрибкоподібних навантажень.

Апробація роботи. Основні результати роботи доповідались на наукових семінарах кафедр вищої математики і прикладної механіки Технологічного університету Поділля, на кафедрі диференціальних рівнянь Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича, на науково-молодіжній конференції ім. акад. М. Кравчука (м. Київ, КПІ, 1993р.), на науково-практичній конференції "Наукові основи сучасних прогресивних технологій" (м. Хмельницький, ТУП, 1994р.), на міжнародній конференції "Нелінійні граничні задачі математичної фізики та їх застосування" (м. Чернівці, ЧДУ, 1995р.), на науково-практичній конференції "Технологічний університет в системі реформування освітньої та наукової діяльності подільського регіону" (м. Хмельницький, ТУП, 1995р.).

В цілому матеріали кандидатської дисертації доповідались на республіканському семінарі "Сучасні проблеми математики" (м. Чернівці, ЧДУ, 1995р.), на науковому семінарі кафедри вищої математики

Технологічного університету Поділля "Основні проблеми математики і механіки" (м.Хмельницький, 1995р.), на науковому семінарі "Диференціальні рівняння та їх застосування" (м.Київ, Технічний національний університет "Політехнік", 1995р., проф. Вірченко Н.О.).

Публікації. За темою дисертації опубліковано 10 робіт, з яких [9], [10] у співавторстві. Науковому керівникові належить обговорення одержаних результатів.

Структура і об'єм роботи. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків і списку цитованої літератури. Повний обсяг роботи складає 154 сторінки машинопису (текстовий редактор Microsoft Word 6.0 for Windows). Бібліографічний список містить 60 назв.

ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ

У вступі до дисертації обгрунтовано актуальність теми, дано короткий огляд літератури за тематикою дисертації й зроблено опис одержаних результатів за розділами.

У сучасній довідковій літературі можна зустріти поліпараметричні функціональні ряди, загальні члени яких залежать від спеціальних функцій одного характеру (спецфункції, що є розв'язками одного й того ж диференціального рівняння Фур'є,Бесселя,Лежандра і т.д.). Такі функціональні ряди виникають, як правило, при вивченні стаціонарного режиму однорідних структур, які знаходяться під дією стрибкоподібного навантаження. Якщо ми маємо справу з неоднорідними (кусково-однорідними) середовищами, то вже при вивченні навіть найпростішого теплового процесу з'являються поліпараметричні функціональні ряди, загальні члени яких є суперпозиціями спеціальних функцій математичної фізики різного характеру (тригонометричні функції та функції Бесселя). Підсумовуванню відсутньої в математичній літературі поліпараметричної групи функціональних рядів методом скінчених гібридних інтегральних перетворень (СПІП) присв'ячені наступні три розділи дисертації.

Перший розділ, який складається з трьох параграфів, присвячений підсумовуванню поліпараметричних функціональних рядів методом СГП Фур'є-Ганкеля 2-го роду (§1), Ганкеля 1-го роду-Фур'є (§2), Ганкеля 2-го роду-Фур'є (§3). Оскільки логічна схема підсумовування поліпараметричних функціональних рядів ідентична, то наведемо, як приклад, результати другого параграфа (розділ I).

Розглянемо задачу побудови обмеженого на множині

$$I_1 = \{r, r \in (0, R_1) \cup (R_1, R_2); R_2 < +\infty\}$$

розв'язку сепаратної системи диференціальних рівнянь Бесселя (для модифікованих циліндричних функцій) та Фур'є

$$\begin{aligned} L_1[U_1] &\equiv (B_{\nu, \alpha} - \omega_1^2)U_1(r) = -f_1(r), \omega_1 > 0, r \in (0, R_1), \\ L_2[U_2] &\equiv \left(\frac{d^2}{dr^2} - \omega_2^2\right)U_2(r) = -f_2(r), \omega_2 \geq 0, r \in (R_1, R_2) \end{aligned} \quad (1.1)$$

за крайовими умовами

$$\left.\frac{d}{dr}\left(\frac{U_1}{r^{\nu-\alpha}}\right)\right|_{r=0} = 0, \quad \left(\alpha_{22}^2 \frac{d}{dr} + \beta_{22}^2\right)U_2 \Big|_{r=R_2} = g_2 \quad (1.2)$$

та умовами спряження

$$\left[\left(\alpha_{j1}^1 \frac{d}{dr} + \beta_{j1}^1\right)U_1 - \left(\alpha_{j2}^1 \frac{d}{dr} + \beta_{j2}^1\right)U_2\right]_{r=R_1} = 0, j=1,2. \quad (1.3)$$

Тут $c_{jk} = \alpha_{2j}^k \beta_{1j}^k - \alpha_{1j}^k \beta_{2j}^k \neq 0, c_{1k} c_{2k} > 0, (\alpha_{11}^0)^2 + (\beta_{11}^0)^2 \neq 0, (\alpha_{22}^2)^2 + (\beta_{22}^2)^2 \neq 0$.

$B_{\nu, \alpha} \equiv \frac{d^2}{dr^2} + \frac{2\alpha+1}{r} \frac{d}{dr} - \frac{\nu^2 - \alpha^2}{r^2}$, $\nu \geq \alpha \geq -\frac{1}{2}$, $B_{\nu, \alpha}$ - оператор Бесселя.

Обмежений на множині I_1 розв'язок крайової задачі (1.1)-(1.3) будується методом функцій Коші:

$$U_j(r, \bar{\omega}) = \int_0^{R_1} H_{v,\alpha,j1}(r, \rho, \bar{\omega}) f_1(\rho) \rho^{2\alpha+1} d\rho + \int_{R_1}^{R_2} H_{v,\alpha,j2}(r, \rho, \bar{\omega}) f_2(\rho) d\rho + \\ + W_{v,\alpha,j2}(r, \bar{\omega}) g_2, \quad j = 1, 2. \quad (1.4)$$

У формулах (1.4) беруть участь породжені неоднорідністю системи (1.1) явно виписані функції впливу $H_{(v,\alpha);jk}(r, \rho, \bar{\omega})$:

$$H_{v,\alpha,11}(r, \rho, \bar{\omega}) = \frac{\omega_1^{2\alpha}}{\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega})} \left\{ I_{v,\alpha}(\omega_1 r) \left[\Delta_2^2(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) \Phi_{v,\alpha,11}^1(\omega_1 R_1, \omega_1 \rho) - \right. \right. \\ \left. \left. - \Delta_1^2(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) \Phi_{v,\alpha,21}^1(\omega_1 R_1, \omega_1 \rho) \right], 0 < r < \rho < R_1 \right. \\ \left. - \Delta_1^2(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) \Phi_{v,\alpha,21}^1(\omega_1 R_1, \omega_1 r) \right], 0 < \rho < r < R_1 \\ H_{v,\alpha,12}(r, \rho, \bar{\omega}) = c_{21} \frac{I_{v,\alpha}(\omega_1 r)}{\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega})} F_{22}^2(\omega_2 R_2, \omega_2 \rho); \quad (1.5)$$

$$H_{v,\alpha,21}(r, \rho, \bar{\omega}) = \frac{c_{11}}{R_1^{2\alpha+1}} \frac{I_{v,\alpha}(\omega_1 \rho)}{\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega})} F_{22}^2(\omega_2 R_2, \omega_2 r);$$

$$H_{v,\alpha,22}(r, \rho, \bar{\omega}) = \frac{1}{\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega})} \left\{ F_{22}^2(\omega_2 R_2, \omega_2 \rho) \left[U_{v,\alpha,11}^{11}(\omega_1 R_1) F_{22}^1(\omega_2 R_1, \omega_2 r) - \right. \right. \\ \left. \left. - U_{v,\alpha,21}^{11}(\omega_1 R_1) F_{12}^1(\omega_2 R_1, \omega_2 r) \right], R_1 < r < \rho < R_2 \right. \\ \left. - U_{v,\alpha,21}^{11}(\omega_1 R_1) F_{12}^1(\omega_2 R_1, \omega_2 \rho) \right], R_1 < \rho < r < R_2$$

та породжені крайовою умовою (2) функції Гріна $W_{(v,\alpha);jk}(r, \bar{\omega})$:

$$W_{v,\alpha,12}(r, \bar{\omega}) = \frac{I_{v,\alpha}(\omega_1 r)}{\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega})} \Delta_1^2(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2); \\ W_{v,\alpha,22}(r, \bar{\omega}) = \frac{U_{v,\alpha,11}^{11}(\omega_1 R_1) F_{11}^1(\omega_2 R_1, \omega_2 r) - U_{v,\alpha,21}^{11}(\omega_1 R_1) F_{12}^1(\omega_2 R_1, \omega_2 r)}{\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega})}. \quad (1.6)$$

При цьому в алгебраїчній формі виписується умова розв'язності крайової задачі:

$$\Delta_{v,\alpha}(\bar{\omega}) = \sum_{i=1}^2 (-1)^{i+1} U_{v,\alpha,i}^{11}(\omega_1 R_1) \Delta_{3-i}^2(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) \neq 0, \quad \bar{\omega} = \{\omega_1, \omega_2\}. \quad (1.7)$$

Тут застосовано позначення:

$$I_{v,\alpha}(\omega r) = \frac{I_v(\omega r)}{(\omega r)^\alpha} \quad \text{і} \quad K_{v,\alpha}(\omega r) = \frac{K_v(\omega r)}{(\omega r)^\alpha}, \quad \text{де } I_v(x) \text{ та } K_v(x) - \text{модифіковані}$$

функції Бесселя відповідно першого і другого роду порядку v ,

$$V_{jm}^{k1}(\omega_s R_k) \equiv \left(\alpha_{jm}^k \frac{d}{dr} + \beta_{jm}^k \right) \text{ch}(\omega_s r) \Big|_{r=R_k} = \alpha_{jm}^k \omega_s \text{sh}(\omega_s R_k) + \beta_{jm}^k \text{ch}(\omega_s R_k),$$

$$V_{jm}^{k2}(\omega_s R_k) \equiv \left(\alpha_{jm}^k \frac{d}{dr} + \beta_{jm}^k \right) \frac{\text{sh}(\omega_s r)}{\omega_s} \Big|_{r=R_k} = \alpha_{jm}^k \text{ch}(\omega_s R_k) + \beta_{jm}^k \frac{\text{sh}(\omega_s R_k)}{\omega_s},$$

$$U_{jm}^{k1}(\omega_s R_k) \equiv \left(\alpha_{jm}^k \frac{d}{dr} + \beta_{jm}^k \right) I_{v,\alpha}(\omega_s r) \Big|_{r=R_k} = \left(\alpha_{jm}^k \frac{v-\alpha}{r} + \beta_{jm}^k \right) I_{v,\alpha}(\omega_s R_k) +$$

$$+ \alpha_{jm}^k \omega_s^2 R_k I_{v+1,\alpha+1}(\omega_s R_k), \quad U_{jm}^{k2}(\omega_s R_k) \equiv \left(\alpha_{jm}^k \frac{d}{dr} + \beta_{jm}^k \right) K_{v,\alpha}(\omega_s r) \Big|_{r=R_k} =$$

$$= \left(\alpha_{jm}^k \frac{v-\alpha}{r} + \beta_{jm}^k \right) K_{v,\alpha}(\omega_s R_k) - \alpha_{jm}^k \omega_s^2 R_k K_{v+1,\alpha+1}(\omega_s R_k),$$

$$\Phi_{v,\alpha,jm}^k(\omega_s R_k, \omega_s r) = U_{v,\alpha,jm}^{k1}(\omega_s R_k) K_{v,\alpha}(\omega_s r) - U_{v,\alpha,jm}^{k2}(\omega_s R_k) I_{v,\alpha}(\omega_s r),$$

$$F_{jm}^k(\omega_s R_k, \omega_s r) = V_{jm}^{k2}(\omega_s R_k) \text{ch}(\omega_s r) - V_{jm}^{k1}(\omega_s R_k) \frac{\text{sh}(\omega_s r)}{\omega_s},$$

$$\Delta_{v,\alpha,j}(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) = U_{v,\alpha,j2}^{11}(\omega_2 R_1) U_{v,\alpha,22}^{22}(\omega_2 R_2) - U_{v,\alpha,j2}^{12}(\omega_2 R_1) U_{v,\alpha,22}^{21}(\omega_2 R_2),$$

$$\Delta_j^2(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) = V_{j2}^{12}(\omega_2 R_1) V_{22}^{21}(\omega_2 R_2) - V_{j2}^{11}(\omega_2 R_1) V_{22}^{22}(\omega_2 R_2),$$

$$\Delta_{k3}(\omega_3 R_2, \omega_3 R_3) = V_{k2}^{21}(\omega_3 R_2) V_{33}^{32}(\omega_3 R_3) - V_{k2}^{22}(\omega_3 R_2) V_{33}^{31}(\omega_3 R_3).$$

Побудуємо роз'язок крайової задачі (1.1)-(1.3) методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Ганкеля 1-го роду-Фур'є:

$$H_{v,\alpha,1n}[f(r)] = \int_0^{R_2} f(r) V_{v,\alpha}(r, \lambda_n) \sigma(r) dr = f_n; \quad (1.8)$$

$$\mathbf{H}_{v,\alpha,\ln}^{-1}[f_n] = \sum_{n=1}^{\infty} f_n \frac{V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)}{\|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2} = f(r), \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2 = \int_0^{R_2} [V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)]^2 \sigma(r) dr. \quad (1.9)$$

Тут $\sigma(r) = \sigma_1 r^{2\alpha+1} \Theta(r) \Theta(R_1 - r) + \sigma_2 \Theta(r - R_1) \Theta(R_2 - r)$ - вагова функція, $V_{v,\alpha}(r, \lambda_n) = V_{v,\alpha,1}(r, \lambda_n) \Theta(r) \Theta(R_1 - r) + V_{v,\alpha,2}(r, \lambda_n) \Theta(r - R_1) \Theta(R_2 - r)$ - спектральна функція, $\Theta(x)$ - одинична функція Хевісайда; λ_n - корені, які утворюють дискретний спектр трансцендентного рівняння, породженого відповідною задачею Штурма-Ліувілля.

Одержаний розв'язок крайової задачі (1.1)-(1.3) має структуру:

$$U_j(r, \bar{\omega}) = \int_0^{R_1} \mathcal{W}_{v,\alpha,j,1}(r, \rho, \bar{\omega}) f_1(\rho) \sigma_1 \rho^{2\alpha+1} d\rho + \int_{R_1}^{R_2} \mathcal{W}_{v,\alpha,j,2}(r, \rho, \bar{\omega}) f_1(\rho) \sigma_2 d\rho + \mathcal{W}_{v,\alpha,j,2}(r, \bar{\omega}) g_2, \quad j = 1, 2. \quad (1.10)$$

Тут функції впливу й функції Гріна зображаються поліпараметричними функціональними рядами:

$$\mathcal{W}_{v,\alpha,j,2}(r, \bar{\omega}) = \sigma_2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha,2}(R_2, \lambda_n) V_{v,\alpha,1}(r, \lambda_n)}{\alpha_{22}^2 (\lambda_n^2 + \omega_2^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2}, \quad j = 1, 2; \quad (1.11)$$

$$\mathcal{W}_{v,\alpha,j,k}(r, \rho, \bar{\omega}) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha,j}(r, \lambda_n) V_{v,\alpha,k}(\rho, \lambda_n)}{(\lambda_n^2 + \omega_2^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2}, \quad j, k = 1, 2; \quad (1.12)$$

Порівнюючи внаслідок єдиності розв'язку (1.4) і (1.10), одержуємо формули підсумовування поліпараметричних функціональних рядів:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha,2}(R_2, \lambda_n) V_{v,\alpha,1}(r, \lambda_n)}{\alpha_{22}^2 (\lambda_n^2 + \omega_2^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2} = \frac{1}{\sigma_2} W_{v,\alpha,j,2}(r, \bar{\omega}), \quad j = 1, 2; \quad (1.13)$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha,j}(r, \lambda_n) V_{v,\alpha,k}(\rho, \lambda_n)}{(\lambda_n^2 + \omega_2^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2} = \frac{1}{\sigma_k} H_{v,\alpha,j,k}(r, \rho, \bar{\omega}); \quad j, k = 1, 2. \quad (1.14)$$

Теорема. Якщо $f(r) = f_1(r)\Theta(r)\Theta(R_1 - r) + f_2(r)\Theta(r - R_1)\Theta(R_2 - r)$ є одвічі неперервно-диференційовною функцією на множині I_1 , задовольняє однорідні крайові умови (1.2) та умови спряження (1.3) й виконується умова розв'язності (1.7), то справедливі формули (1.13)-(1.14) підсумовування поліпараметричних функціональних рядів.

Такого ж характеру результати одержані в кожному параграфі першого розділу. У тому випадку, коли $r \geq R_0 > 0$ додається ще одна група поліпараметричних функціональних рядів, породжених крайовою умовою в точці $r = R$.

Другий розділ присвячений підсумовуванню функціональних рядів методом СГП Фур'є-Фур'є-Ганкеля 2-го роду (§1), Фур'є-Ганкеля 2-го роду-Фур'є (§2), Ганкеля 1-го роду-Фур'є-Фур'є (§3), Ганкеля 2-го роду-Фур'є-Фур'є (§4).

Для прикладу подамо результати другого параграфу.

Розглянемо задачу побудови обмеженого на множині

$$I_2 = \{r, r \in (R_0, R_1) \cup (R_1, R_2) \cup (R_2, R_3), R_0 \geq 0, R_3 < +\infty\}$$

розв'язку сепаратної системи диференціальних рівнянь Фур'є та Бесселя (для модифікованих циліндричних функцій)

$$\begin{aligned} L_1[U_1] &\equiv \left(\frac{d^2}{dr^2} - \omega_1^2 \right) U_1(r) = -f_1(r), \omega_1 \geq 0, r \in (R_0, R_1), \\ L_2[U_2] &\equiv (B_{\nu, \alpha} - \omega_2^2) U_2(r) = -f_2(r), \omega_2 > 0, r \in (R_1, R_2), \\ L_3[U_3] &\equiv \left(\frac{d^2}{dr^2} - \omega_3^2 \right) U_3(r) = -f_3(r), \omega_3 \geq 0, r \in (R_2, R_3) \end{aligned} \quad (2.1)$$

за крайовими умовами

$$\left(\alpha_{11}^0 \frac{d}{dr} + \beta_{11}^0 \right) U_1 \Big|_{r=R_0} = g_0, \quad \left(\alpha_{33}^3 \frac{d}{dr} + \beta_{33}^3 \right) U_3 \Big|_{r=R_3} = g_3 \quad (2.2)$$

та умовами спряження

$$\left[\left(\alpha_{j1}^k \frac{d}{dr} + \beta_{j1}^k \right) U_k - \left(\alpha_{j2}^k \frac{d}{dr} + \beta_{j2}^k \right) U_{k+1} \right]_{r=R_0} = 0, j, k = 1, 2. \quad (2.3)$$

Обмежений на множині I_2 розв'язок крайової задачі (2.1)-(2.3) будеться методом функцій Коші:

$$U_j(r, \bar{\omega}) = \int_{R_0}^{R_1} H_{v, \alpha, j1}(r, \rho, \bar{\omega}) f_1(\rho) d\rho + \int_{R_1}^{R_2} H_{v, \alpha, j2}(r, \rho, \bar{\omega}) f_2(\rho) \rho^{2\alpha+1} d\rho + \\ + \int_{R_2}^{R_3} H_{v, \alpha, j3}(r, \rho, \bar{\omega}) f_3(\rho) d\rho + W_{v, \alpha, j0}(r, \bar{\omega}) g_0 + W_{v, \alpha, j3}(r, \bar{\omega}) g_3, j = \overline{1, 3}. \quad (2.4)$$

У формулах (2.4) беруть участь породжені неоднорідністю системи (2.1) явно виписані функції впливу $H_{(v, \alpha), jk}(r, \rho, \bar{\omega})$ та породжені крайовою умовою (2.2) функції Грина $W_{(v, \alpha), jk}(r, \bar{\omega})$.

При цьому в алгебраїчній формі виписується умова розв'язності крайової задачі:

$$\Delta_{v, \alpha}(\bar{\omega}) \equiv \sum_{i=1}^2 (-1)^{i+1} \Delta_{0i}(\omega_1 R_0, \omega_1 R_1) A_{v, \alpha, 3-i}^2(\bar{\omega}) \neq 0, \quad \bar{\omega} = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3\}. \quad (2.5)$$

Тут застосовано позначення:

$$\Delta_{0k}(\omega_1 R_0, \omega_1 R_1) = V_{11}^{01}(\omega_1 R_0) V_{k1}^{12}(\omega_1 R_1) - V_{11}^{02}(\omega_1 R_0) V_{k1}^{11}(\omega_1 R_1), \\ A_{v, \alpha, j}^2(\bar{\omega}) = \Delta_{v, \alpha, j1}(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) \Delta_{23}(\omega_3 R_2, \omega_3 R_3) - \\ - \Delta_{v, \alpha, j2}(\omega_2 R_1, \omega_2 R_2) \Delta_{13}(\omega_3 R_2, \omega_3 R_3).$$

Побудуємо розв'язок крайової задачі (2.1)-(2.3) методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Фур'є-Ганкеля 2-го роду-Фур'є:

$$H_{v, \alpha, 2n}[f(r)] = \int_{R_0}^{R_3} f(r) V_{v, \alpha}(r, \lambda_n) \sigma(r) dr \equiv f_n; \quad (2.6)$$

$$H_{v, \alpha, 2n}^{-1}[f_n] = \sum_{n=1}^{\infty} f_n \frac{V_{v, \alpha}(r, \lambda_n)}{\|V_{v, \alpha}(r, \lambda_n)\|^2} \equiv f(r), \|V_{v, \alpha}(r, \lambda_n)\|^2 = \int_{R_0}^{R_3} [V_{v, \alpha}(r, \lambda_n)]^2 \sigma(r) dr. \quad (2.7)$$

Тут

$$\sigma(r) = \sigma_1 \Theta(r - R_0) \Theta(R_1 - r) + \sigma_2 r^{2\alpha+1} \Theta(r - R_1) \Theta(R_2 - r) + \sigma_3 \Theta(r - R_2) \Theta(R_3 - r)$$

вагова функція, $V_{v,\alpha}(r, \lambda_n) = \sum_{k=1}^3 V_{v,\alpha;k}(r, \lambda_n) \Theta(r - R_{k-1}) \Theta(R_k - r)$ - спектральна функція, λ_n -корені, які утворюють дискретний спектр трансцендентного рівняння, породженого відповідною задачею Штурма-Ліувілля.

Одержаний розв'язок крайової задачі (2.1)-(2.3) має структуру:

$$U_j(r, \bar{\omega}) = \int_{R_0}^{R_1} \mathcal{M}_{\alpha,j1}(r, \rho, \bar{\omega}) f_1(\rho) \sigma_1 d\rho + \int_{R_1}^{R_2} \mathcal{M}_{v,\alpha;j2}(r, \rho, \bar{\omega}) f_2(\rho) \sigma_2 \rho^{2\alpha+1} d\rho + \\ + \int_{R_2}^{R_3} \mathcal{M}_{v,\alpha;j3}(r, \rho, \bar{\omega}) f_3(\rho) \sigma_3 d\rho + \mathcal{N}_{v,\alpha;j0}(r, \bar{\omega}) g_0 + \mathcal{N}_{v,\alpha;j3}(r, \bar{\omega}) g_3, \quad j = \overline{1,3}. \quad (2.8)$$

Тут функції впливу й функції Гріна зображаються поліпараметричними функціональними рядами:

$$\mathcal{N}_{v,\alpha;j0}(r, \bar{\omega}) = -\sigma_1 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha;1}(R_0, \lambda_n) V_{v,\alpha;j}(r, \lambda_n)}{\alpha_{11}^0 (\lambda_n^2 + \omega_3^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2}, \quad j = \overline{1,3}; \quad (2.9)$$

$$\mathcal{N}_{v,\alpha;j2}(r, \bar{\omega}) = \sigma_3 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha;3}(R_3, \lambda_n) V_{v,\alpha;j}(r, \lambda_n)}{\alpha_{33}^3 (\lambda_n^2 + \omega_3^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2}, \quad j = \overline{1,3}; \quad (2.10)$$

$$\mathcal{M}_{v,\alpha;jk}(r, \rho, \bar{\omega}) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha;j}(r, \lambda_n) V_{v,\alpha;k}(\rho, \lambda_n)}{(\lambda_n^2 + \omega_3^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2}, \quad j, k = \overline{1,3}. \quad (2.11)$$

Порівнюючи внаслідок єдиності розв'язку (2.4) і (2.8), одержуємо формули підсумовування поліпараметричних функціональних рядів:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha;1}(R_0, \lambda_n) V_{v,\alpha;j}(r, \lambda_n)}{\alpha_{11}^0 (\lambda_n^2 + \omega_3^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2} = -\frac{1}{\sigma_1} W_{v,\alpha;j0}(r, \bar{\omega}), \quad j = \overline{1,3}; \quad (2.12)$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha;3}(R_3, \lambda_n) V_{v,\alpha;j}(r, \lambda_n)}{\alpha_{33}^3 (\lambda_n^2 + \omega_3^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2} = W_{v,\alpha;j3}(r, \bar{\omega}), \quad j = \overline{1,3}; \quad (2.13)$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{V_{v,\alpha;j}(r, \lambda_n) V_{v,\alpha;k}(\rho, \lambda_n)}{(\lambda_n^2 + \omega_3^2) \|V_{v,\alpha}(r, \lambda_n)\|^2} = \frac{1}{\sigma_k} H_{v,\alpha;jk}(r, \rho, \omega); \quad j, k = \overline{1,3}. \quad (2.14)$$

Теорема. Якщо $f(r) \equiv \sum_{k=1}^3 f_k(r) \Theta(r - R_{k-1}) \Theta(R_k - r)$ є двічі неперервно-

диференційовною функцією на множині I_2 , задовольняє однорідні крайові умови (2.2) та умови спряження (2.3) й виконується умова розв'язності (2.5), то справедливі формули (2.12)-(2.14) підсумовування поліпараметричних функціональних рядів.

Такого ж характеру результати одержані в кожному параграфі другого розділу.

Структура третього розділу повторює структуру другого розділу із заміною диференціального оператора Фур'є F на диференціальний оператор Бесселя $B_{v,\alpha}$. Тут підсумовано поліпараметричні функціональні ряди методом СГП Фур'є-Ганкеля 2-го роду-Ганкеля 2-го роду (§1), Ганкеля 1-го роду-Фур'є-Ганкеля 2-го роду (§2), Ганкеля 2-го роду-Фур'є-Ганкеля 2-го роду (§3), Ганкеля 1-го роду-Ганкеля 2-го роду-Фур'є (§4), Ганкеля 2-го роду-Ганкеля 2-го роду-Фур'є (§5).

У всіх параграфах дисертаційної роботи явно виписано алгебраїчну умову збіжності досліджуваних функціональних рядів. Зауважимо, що загальні члени поліпараметричних функціональних рядів виражаються через алгебраїчну функцію $f(\lambda, \chi) = (\lambda^2 + \chi^2)^{-1}$. Запропонована методика дає можливість замінити функцію $f(\lambda, \chi)$ на $f_n(\lambda, \chi) = (\lambda^2 + \chi^2)^{-n}$, $n \in \mathbb{N}$.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. Підсумовано поліпараметричну групу функціональних рядів, загальні члени яких виражаються через тригонометричні функції

$\cos q_{jn}r, \sin q_{jn}r$, функції Бесселя $J_{\nu, \alpha}(q_{mn}r), N_{\nu, \alpha}(q_{mn}r)$ та алгебраїчну функцію $f(\lambda_n, \chi)$, методом скінченного гібридного інтегрального перетворення (Фур'є, Бесселя).

2. Підсумовано поліпараметричну групу функціональних рядів, загальні члени яких виражаються через тригонометричні функції $\cos q_{in}r, \sin q_{in}r, \cos q_{jn}r, \sin q_{jn}r$ ($i \neq j = 1, 2$), функції Бесселя $J_{\nu, \alpha}(q_{mn}r)$ і $N_{\nu, \alpha}(q_{mn}r)$ та алгебраїчну функцію $f(\lambda_n, \chi)$, методом скінченного гібридного і тегрального перетворення (Фур'є, Фур'є, Бесселя).

3. Підсумовано поліпараметричну групу функціональних рядів, загальні члени яких виражаються через тригонометричні функції $\cos q_{mn}r$ і $\sin q_{mn}r$, функції Бесселя $J_{\nu, \alpha_i}(q_{in}r), N_{\nu, \alpha_i}(q_{in}r), J_{\nu, \alpha_j}(q_{jn}r), N_{\nu, \alpha_j}(q_{jn}r)$, $i \neq j = 1, 2$ та алгебраїчну функцію $f(\lambda_n, \chi)$, методом скінченного гібридного інтегрального перетворення (Фур'є, Бесселя, Бесселя).

4. Сформульовано теореми, які обґрунтовують підсумовування поліпараметричних функціональних рядів.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ ОПУБЛІКОВАНО В НАСТУПНИХ РОБОТАХ:

1. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Ханкеля 2-го роду-Фур'є-Фур'є // Інтегральні перетворення та їх застосування до крайових задач: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики АН України, 1993. – Вип. 2. – С. 20-34.

2. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Фур'є-Ханкеля 2-го роду-Ханкеля 2-го роду // Інтегральні перетворення та їх застосування до крайових задач: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики АН України, 1993. – Вип. 3. – С. 22-36.

3. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Фур'є-Ханкеля 2-го роду // Інтегральні перетворення та їх застосування до крайових задач: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики АН України, 1994. – Вип. 5. – С. 36-46.
4. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Ханкеля 2-го-Фур'є роду // Інтегральні перетворення та їх застосування до крайових задач: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики АН України, 1994. – Вип. 6. – С. 3-13.
5. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Ханкеля 2-го роду // Інтегральні перетворення та їх застосування до крайових задач: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики АН України, 1994. – Вип. 7. – С. 16-21.
6. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Ханкеля 1-го роду-Фур'є // Інтегральні перетворення та їх застосування до крайових задач: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики АН України, 1995. – Вип. 8. – С. 17-25.
7. Блажієвський А.М. Сумування функціональних рядів методом скінчених гібридних інтегральних перетворень (Бесселя, Фур'є) // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – Киев: Ин-т математики НАН Украины, 1994. – С. 28.
8. Блажієвський А.М. Підсумовування функціональних рядів, породжених одним класом стаціонарних задач математичної фізики неоднорідних структур // Нелинейные краевые задачи математической физики и их приложения: Сб. науч. тр. – Киев: Ин-т математики НАН Украины, 1995. – С. 28-30.
9. Блажієвський А.М., Рудницький В.Б. Сумування функціональних рядів методом скінченного гібридного інтегрального перетворення Ханкеля 1-го роду з одною точкою спряження // Наукові основи сучасних прогресивних

технологій: Тези доповідей науково-практичної конференції
Хмельницький: Технологічний університет Поділля, 1994. – С.79.

10. Блажівський А.М., Рудницький В.Б. Розв'язування одного класу
крайових задач методом скінченних гібридних інтегральних перетворень
(Фур'є, Бесселя) // Науково-практична конференція "Технологічний
університет в системі реформування освітньої та наукової діяльності
подільського регіону": Тези доповідей. Том 1. – Хмельницький:
Технологічний університет Поділля, 1995. – С. 188.

БІБЛІОТЕКА
ХМ. УНІВ. П. Д. СТОРІНКА
111 1/2 11111

Blazhievsky Andrew M. Summation of polyparametrical functional series by the method of finite hybrid integral transforms. Manuscript. Thesis for a degree of Doctor of Philosophy (Ph.D.) in Physics and Mathematics, specialities 01.01.01 – Mathematical Analysis, 01.01.02 – Differential Equations. Chernivtsy State University, Chernivtsy, 1996.

The sums of polyparametrical group of functional series are obtained by the method of finite hybrid integral transforms, generated by a combination of differential Fourier and Bessel operators. Ten scientific research papers were submitted for a Ph.D.

Блажиевский А.Н. Суммирование полипараметрических функциональных рядов методом конечных гибридных интегральных преобразований. Рукопись. Диссертация на соискание ученой степени кандидата физико-математических наук по специальностям 01.01.01 – математический анализ, 01.01.02 – дифференциальные уравнения. Черновицкий государственный университет, Черновцы, 1996.

Методом конечных гибридных интегральных преобразований, порожденных сочетанием дифференциальных операторов Фурье и Бесселя, получены суммы полипараметрической группы функциональных рядов. На защиту выносятся 10 научных работ.

Ключові слова:

крайова задача, точки спряження, умови спряження, поліпараметрична група функціональних рядів, скінченні гібридні інтегральні перетворення, функції впливу, функції Гріна, функції Коші, умова необмеженої розв'язності.

Підписано до друку 2. 04. 96 р.
Формат 60x84/16. Папір друкарський.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 1.0
Обл.-вид. арк. 1.0. Тираж 100 прим.
ХМД. Зам. 823.

436739

AB 35.239

AB 35.239

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY
400 TOWN HALL
BERKELEY, CALIF. 94720